

La șase ani de la izbucnirea revoltei - devenită între timp război civil - din Siria, Europa este măcinată de o cascada de atentate și atacuri teroriste în fața cărora bătrânul continent pare să își fi pierdut busola. Lipsa de reacție a Europei și a Americii în primele faze ale războiului, atunci când încă se mai putea face ceva în sensul stabilizării zonei, este acum pe deplin resimțită în special în spațiul european comunitar.

Din martie 2011, de la începutul revoltei din Siria, văzută atunci ca parte a Primăverii Arabe (sintagmă prea ușor acceptată de Hillary Clinton și de către diplomații administrației democrate americane), lucrurile au devenit extrem de complicate în Orientul Mijlociu făcând tot mai dificilă o intervenție, atât de mult evitată pe vremea când încă se mai putea face ceva, fără să implice complicațiile și costurile de azi. Chiar dacă în 2013 Occidentul a părut a avea o zvâcnire de orgoliu, după ce au apărut dovezile privind utilizarea armelor chimice împotriva populației civile, fapt care încălca linia roșie instituită de Barack Obama, deci exista legitimarea politică necesară, președintele american și prim ministrul englez au tergiversat intervenția, ascunzându-se în spatele instituțiilor legislative naționale. În acest context, semnalele din media occidentală au început să fie divergente, semn al confruntării unor mari opțiuni strategice, și a fost pentru prima dată când un înalt oficial internațional (fostul procuror Carla del Ponte, acum expert al ONU) a afirmat că atacul cu gaz sarin a fost instrumentat de către o facțiune extremistă din cadrul opoziției siriene, și nu de armata regimului Bashar al-Assad. Informația a fost contestată la început tocmai pentru că părea foarte simplistă, dar a fost acceptată către finalul anului 2013, chiar de către mainstream-ul media din Vest. Din acel moment, practic orice discuție despre o posibilă intervenție în Siria a încetat.

Interesul europeanului de rând față de evoluția evenimentelor din Siria este unul foarte ridicat. Lăsând ipocrizia și corectitudinea politică la o parte, trebuie să admitem că acest interes este unul egoist - justificat de altfel - deoarece în lumina evenimentelor din ultimii doi ani, ne pune sub semnul întrebării siguranța personală. Cetățeanul simplu, care o dată la patru ani este invitat să își exprime opțiunea politică sub forma unui vot, se întreabă, justificat, și din ce în ce mai vocal, de ce liderii europeni nu iau măsurile necesare (chiar dacă electorul însuși nu știe, și nici nu este treaba lui să știe care sunt acestea), ca să pună capăt acestui val de violențe sau acestui război, mutat din lumea lor în lumea noastră.

De la Charlie Hebdo, în ianuarie 2015, până la atacul din biserica din Rouen, acum câteva zile, amploarea asaltului terorist este fără precedent, dar incapacitatea de reacție a Europei rămâne totuși constantă. Dincolo de metodele prin care aceste atacuri sunt conduse și executate, ele au în comun un liant ideologic, acela al islamismului. Nimeni, sau aproape nimeni, nu vorbește în spațiul public - în virtutea aceluia atât de controversat politically correct - despre islam. Toată lumea vorbește despre jihad sau despre atacatori care și-au declarat

apartenența la Daesh. Nici un lider european nu și-a asumat faptul că radicalismul ar putea avea legătură cu islamul, nu că acesta ar produce nemijlocit acest val de atacuri, dar prin simpla asociere a teroriștilor cu religia islamică, s-a născut în mentalul colectiv ideea legăturii dintre cele două substraturi ale acestui război neconvențional. Și aici ar trebui să intervină liderii europeni, prin asumarea dialogului cu comunitățile islamice din țările europene, în special din Franța, care pare a fi, cel puțin momentan, ținta preferată a teroriștilor. Franța, dar și Europa, trebuie să înțeleagă că realitatea arată un pic altfel.

Lipsa de coordonare și starea de latență în care s-au aflat până acum liderii europeni și aliații lor transatlantici, au condus la extinderea și emergența Statului Islamic, cu o forță care i-a luat prin surprindere chiar și pe cei mai sofisticăți analiști ai realităților din Orientul Mijlociu. Nimic din toate acestea nu au pus pe gânduri leadership-ul european, mult prea preocupat să scoată Europa din furtuna perfectă creată de criza economică, Grexit, Brexit, dosarele Ucraina și Crimeea și completată acum de criza imigranților.

Singura strategie în raport cu această amenințare letală este o reacție fermă, lucidă și de lungă durată. Însă condiția sine qua non a unui răspuns coerent este ieșirea din această stare de somnolență suicidală, care pare să domine Europa în acest moment. Acceptarea existenței unui inamic, redutabil, tenace, arțăgos și necruțător, ar fi un punct foarte bun de pornire. În absența unei lucidități pragmatice, europenii vor fi în continuare paralizați de această ofensivă, în aparență de necontrolat, a terorii.

Declarația premierului francez Manuel Valls, cu privire la necesitatea familiarizării cu terorismul, a fost, și cu siguranță va rămâne pentru foarte multă vreme, una dintre cele mai nefericite și neinspirate declarații publice/politice. Ea echivalează cu o înfrangere, cu o capitulare, nefiind altceva decât o strategie dezastroasă și defetistă. Democrațiile liberale au capacitatea de a se apăra, cu condiția ca voința politică de înfruntare a inamicului să existe. Occidentul trebuie să își redescopere dimensiunea militantă de apărare a propriilor cetățeni, de a căror securizare este responsabil. Terorismul poate învinge doar în condițiile unei demobilizări suicidale, iar provocarea pentru Europa, în acest context, este una pur politică.

Cu siguranță era de preferat ca liderii euro-atlantici să își asume costul reglementării conflictelor din Orientul Mijlociu, la fața locului și când încă nu era prea târziu, dar acum aceste războaie asimetrice și neconvenționale au sărit gardul în curtea noastră, bulversând într-un mod nemaivăzut din 1945 încoace viața tihnită și prosperă a europenilor, iar autoizolarea este doar o iluzie amară a celor care nu înțeleg că lumea s-a schimbat accelerat și într-un mod ireversibil.

Analiza: Siria și retorica prudentă a Occidentului

Written by Administrator

Saturday, 30 July 2016 21:33 - Last Updated Saturday, 30 July 2016 15:57

Ioana-Nelia Constantin-Bercean